

Forslag

til

Lov om ændring i lov om folketingsvalg i Grønland.

Fremsat den 16. marts 1961 af *ministeren for Grønland*.

I lov om folketingsvalg i Grønland, jævnfør lovbekendtgørelse nr. 108 af 21. marts 1959, foretages følgende ændringer:

1. I *afsnit VIII* ændres overskriften „Slutningsbestemmelse“ til „Folkeafstemninger“.

2. § 33 affattes således:

„Folkeafstemninger i henhold til § 20,

stk. 2, § 29, stk. 2 og § 88 i Danmarks Riges Grundlov afholdes i Grønland. Det samme gælder afstemninger i henhold til grundlovens § 42, såfremt den pågældende lov skal gælde for Grønland eller ved anordning kunne sættes i kraft i denne landsdel.“

Bemærkninger til lovforslaget.

Den grønlandske folketingsvalglov bestemmer i § 33:

„Folkeafstemninger i henhold til Danmarks Riges Grundlov afholdes i Grønland, såfremt afstemningerne vedrører ændringer af grundloven, eller såfremt det måtte være bestemt i de lovforslag, som måtte blive undergivet folkeafstemning, at afstemning skal finde sted i Grønland.“

Bestemmelsen må formentlig fortolkes således, at kun folkeafstemninger om grundlovsændringer i formel forstand efter grundlovens § 88 umiddelbart skal undergives folkeafstemning i Grønland. Folkeafstemning i henhold til grundlovens § 29, stk. 2, 3. pkt. om ændring i valgretsalderen vil således kun kunne finde sted i Grønland i henhold til en bestemmelse derom i lovforslaget om valgretsalderens fastsættelse eller efter en ændring af den grønlandske valglov.

Denne ordning, hvorefter spørgsmålet om folkeafstemning i Grønland — bortset fra egentlige grundlovsændringer — beror på det pågældende lovforslags bestemmelse, synes ud fra både principielle og praktiske synspunkter mindre tilfredsstillende.

De i grundlovens §§ 20 og 29 omhandlede lovforslag, der indebærer materielle forfatningsændringer, bør efter regeringens opfattelse — ligesom formelle grundlovsændringer efter § 88 — altid undergives folkeafstemning også i Grønland.

Med hensyn til almindelige lovforslag (grundlovens § 42) er det efter folkeafstemningsinstitutets idé mindre naturligt, at regeringen og folketingets flertal i hvert enkelt tilfælde skal afgøre, om afstemning skal afholdes.

Med hensyn til de praktiske ulemper ved den nugældende regel bemærkes:

I betragtning af folkeafstemningers sjældenhed vil de almindelige lovforslag næppe ved deres fremsættelse indeholde nogen bestemmelse om spørgsmålet.

Bliver det under folketingsbehandlingen af et lovforslag klarlagt, at en begæring om folkeafstemning fra en trediedel af folketingets medlemmer kan ventes, kan bestemmelsen optages ved ændringsforslag til 2. eller 3. behandling, men den pågældende politiske situation vil næppe give den bedste baggrund for, at man er opmærksom på det specielle grønlandsproblem.